

برابره‌های فارسی در پزشکی و ناهنجاری نویسی

به دگرگونی های بافت نرم می گویند که می تواند با آسیب، ناپیوستگی، گسست، ناهمگنی بافت ها، آماس و زخم و... همراه باشد. بدین روی ضایعه و ضایعات بجز اینکه واژه ناهنجار بیگانه است، برابر درستی هم برای آن نیست.

بهر روی شاید واژه "آسیب" بد نباشد (مانند آسیب های پوستی)، که البته در این باره باید فرهنگستان واژه های درستی را برای برگردان های زبان های دیگر پیدا کند. گفتنی است که ما از یک سو، هنگامی که کسی در می گذرد، برای گرامیداشت او، از واژه ی " ضایعه بزرگ" یاد می کنیم، از سویی دیگر، به دور ریختنی ها هم ضایعات می گوئیم.

چرایی به کار بردن کلمات ناروا، به راستی روشن نیست. برای نمونه: چرا به جای رگ ها باید بگوئیم، عروق و یا آلودگی را عفونت بنامیم؟ به پرداخت هزینه راه بگوئیم عوارض و پیامدهای بیماری را نیز بگوئیم عوارض.

اگر برای برخی از همکاران فارسی نویسی دشوار باشد، شاید بهتر باشد خود واژه بیگانه را به کار بریم و از نهادن برابره‌های ناروا بپرهیزیم.

با پرپایی دانشگاه ها و گسترش دانش پزشکی و استفاده از بنمایه های بیگانه، روز به روز نیاز به برابره‌های درست در برگردان درونمایه های پزشکی بیشتر می شود. بی گمان در اینجا خویشکاری فرهنگستان است که با برنهادن برابره‌های همسنگ و زیبا برای واژگان بیگانه، راه بالندگی زبان ملی را هموار کند.

گفتنی است در بیشتر رشته ها، به ویژه رشته های فنی و صنعتی، خود هم میهنان پیش از فرهنگستان، پیشگام هستند و تنها همکاران رشته های پزشکی است که همچنان از واژگان کهنه و ناروا به کار می برند. خواستگاه این واژه ها را باید در مکتبخانه ها جستجو کرد. واژگانی مانند: ضایعات، عوارض، علائم، ابتلا، التهاب، عفونت، عروق، دستور العمل..... . برای نمونه به واکاوی واژه ی ضایعات می پردازیم. ضایعات جمع مادینه "ضایعه" است و آن را می توان به معنی گمشده و یا از دست رفته به کار برد. اما در پزشکی به ناروا و به گونه ی فراوان در درونمایه های فارسی در برابر برخی واژگان انگلیسی مانند Lesions به کار می رود که بی گمان درست نیست. برای برگردان یک واژه باید معنی درست آن را دریافت. آسیب شناسان خود بهتر می دانند که در پزشکی، لزیون